

عنوان:

بررسی الگوی اپیدمیولوژیک علل و عواقب تصادفات جاده‌ای برون شهری شهرستان رفسنجان در سال های ۹۴-۱۳۹۰

استاد راهنما:

دکتر محسن رضائیان

پژوهش و نگارش:

مصطفی فیاضی

بهمن ۹۵

چکیده

مقدمه: یکی از بزرگترین مسائل در حوزه ی بهداشت عمومی در سر تا سر دنیا و در کشور ما، حوادث ترافیکی است. در رخداد تصادفات عوامل انسانی، محیطی و عوامل مرتبط با وسیله ی نقلیه موثرند. از این رو، این مطالعه با هدف تعیین الگوی اپیدمیولوژیک علل و عواقب تصادفات جاده ای برون شهری شهرستان رفسنجان انجام گرفته است.

روش اجرا: در این مطالعه ی توصیفی، تمامی داده های (۱۷۹۷ فقره تصادف) مربوط به تصادفات برون شهری محورهای منتهی به شهر رفسنجان بین سال های ۹۴-۱۳۹۰ که در سیستم پلیس ثبت شده بودند، بررسی شدند. عوامل موثر در حوادث ترافیکی با روش های آمار توصیفی بررسی شدند. تاثیر هر یک از این عوامل نیز بر شدت حوادث ترافیکی، با استفاده از مدل رگرسیونی برآورد شد.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار سنی رانندگان، $11/54 \pm 36/49$ سال بود. اکثر رانندگان مقصر در تصادفات مردان و به تعداد ۱۷۰۱ نفر (۹۷/۳٪) بودند. بیشترین تصادفات به تعداد ۹۸۲، در ساعات روز (۵۴/۶٪) بود. سال وقوع حادثه، نوع وسیله ی نقلیه، محور و علت وقوع تصادف با پیامد ارتباط معنی داری داشت ($P < 0/001$)، به طوری که، بیشترین تصادفات به تعداد ۴۰۳ فقره (۲۲/۴٪) در سال ۹۰ رخ دادند. در ۱۰۷۳ مورد تصادف (۷۱/۳٪)، خودروهای سواری مقصر بودند. محور کرمان-رفسنجان دارای بیشترین رخداد تصادف با ۸۰۶ فقره (۴۴/۹٪) بود، بیشترین علت ثبت شده، عدم توجه به جلو به تعداد ۸۷۳ فقره (۴۸/۹٪) بود. همچنین، براساس نتایج حاصل از مدل رگرسیونی، طی سال های مطالعه، هر ساله شانس تصادفات شدید ۱۴ درصد کم می شد ($P = 0/001$, $OR = 0/86$). شانس تصادف منجر به جرح یا فوت در تصادفات شب ۲۳ درصد کمتر بود ($P = 0/003$, $OR = 0/77$). همچنین شانس قرارگیری در طبقه ی فوت یا جرح، در تصادفات مربوط به وسایل حمل بار سنگین تقریباً ۲ برابر سواری ها برآورد شد ($P = 0/002$, $OR = 1/83$).

نتیجه گیری: طبق مطالعه ی حاضر، تعداد و شدت تصادفات طی سال های بررسی کاهش یافته است. برای تداوم هر چه بهتر و بیشتر این روند کاهشی در رفسنجان، با وجود بیشتر بودن تاثیر برخی عوامل بر شدت تصادف، اما تمرکز برنامه ها و مداخلات باید بر روی عواملی صورت گیرد که بیشترین فراوانی را دارند.